

MÜNEBBİHAT 17

Eûzü billâhi mine'ş-şeytâni'r-racîm.

Bismillâhi'r-rahmâni'r-rahîm..

Elhamdü lillâhi Rabbi'l-âlemin... Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ seyyidinâ Muhammedin ve âlihî ve sahbihî ecmaîn.

Mefhar-i mevcûdât Muhammed Mustafâ râ ya salevât. Seyyîdü's-sâdât Muhammed Mustafâ râ ya salevât! Habîb-i Hüdâ Muhammed Mustafâ râ ya salevât!

ثُمَّ يَقُولُ: وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ أَنْ يَدْخِلَ أَهْلَ النَّارِ فِي النَّارِ
بَعَثَ إِلَيْهِمْ مَلَكًا وَمَعَهُ عَشْرَةُ خَوَاتِمَ: فِي أَوَّلِهَا
مَكْتُوبٌ: أَدْخُلُوهَا لَا تَمُوتُونَ فِيهَا أَبَدًا وَلَا تُحْيَوْنَ
وَلَا تَخْرُجُونَ. وَفِي الثَّانِي مَكْتُوبٌ: خُوضُوا
فِي الْعَذَابِ لَا رَاحَةَ لَكُمْ. وَفِي الثَّالِثِ مَكْتُوبٌ:
يَسْأَلُوا مِنْ رَحْمَتِي. وَفِي الرَّابِعِ مَكْتُوبٌ: أَدْخُلُوهَا
فِي الْهَمِّ وَالْغَمِّ وَالْحُزْنِ أَبَدًا. وَفِي الْخَامِسِ مَكْتُوبٌ:

لِبَاسُكُمُ النَّارُ وَطَعَامُكُمُ الزَّقُّومُ وَشَرَابُكُمُ الْحَمِيمُ
وَمِهَادُكُمُ النَّارُ وَغَوَاشِيكُمُ النَّارَ. وَفِي السَّادِسِ
مَكْتُوبٌ: هَذَا جَزَاؤُكُمْ الْيَوْمَ بِمَا فَعَلْتُمْ مِنْ مَعْصِيَتِي.
وَفِي السَّابِعِ مَكْتُوبٌ: سَخَطِي عَلَيْكُمْ فِي النَّارِ أَبَدًا.
وَفِي الثَّامِنِ مَكْتُوبٌ: عَلَيْكُمْ اللَّعْنَةُ بِمَا تَعَمَّدْتُمْ
مِنَ الذُّنُوبِ الْكَبَائِرِ وَلَمْ تَتُوبُوا وَلَمْ تَنْدَمُوا
وَفِي التَّاسِعِ مَكْتُوبٌ: قُرْنَاؤُكُمْ الشَّيَاطِينَ فِي النَّارِ
أَبَدًا. وَفِي الْعَاشِرِ مَكْتُوبٌ: اتَّبَعْتُمُ الشَّيْطَانَ وَ
أَرَدْتُمُ الدُّنْيَا وَتَرَكْتُمُ الْآخِرَةَ فَهَذَا جَزَاؤُكُمْ.

Hazret-i Ayşe, Peygamber Efendimizin
şöyle buyurduğunu rivayet ediyor:

(*Ve izâ erâdallâhu en yüdhıle ehle'n-nâri
fi'n-nâr bease ileyhim meleken ve me'ahû
aşeretü havâtim*) Cennetliklere nasıl melekler
gelip de müjdeler verecekler, cennete girer-
lerken... Cehennemliklere de öyle melekler
gönderilecek, cezalarına ait on tane mektupla
birlikte...

Birinci mektupta: (*Udhulûhâ lâ-temûtûne*

fî-hâ ebedâ) Oraya, o cehenneme girin; fakat bilin ki orada ebediyen ölüm yok bir daha!.. *(Ve lâ-tahyevne)* Ama hayat da yok... Ölümle hayatın arasında. Hayat denince hürriyet hayatı yok; azap hayatı var... *(Ve lâ-tühricûne)* Ölmezsiniz, dirilmezsiniz, çıkmazsınız. Şimdi girin hadi içeriye!

İkinci satırda; *(Hudû fi'l-azâbı lâ-râhata leküm)* Siz içeriye girin de azabı tadın bakalım... Size asla rahat yoktur orada, orası rahat yeri değil!

Üçüncü mektupta: *(Yeisû min rahmetî)* Benim rahmetimden artık ümidinizi de kesin... Acaba affeder de kurtulur muyuz diyerek ümitlenmeyin!

Dördüncüsünde: *(Udhulûhâ fi'l-hemmi ve'l-gammi ve'l-hüzni ebeden)* Kaygıda, sıkıntıda, dertte ebediyen kalın!

Beşincisinde: *(Libâsükümü'n-nârı ve taâmükümü'z-zakkûmı şerâbükümü'l-hamîmi ve mihâdükümü'n-nâr)* Giysilerinizi ateşten, yemekleriniz zakkumdan, içecekleriniz de kaynar sudan... Duracağınız yer de yine ateş!

Altıncısında: *(Hazâ cezâükümü'l-yeve me bi-*

mâ fe’altüm min ma’siyetî) Bu size yaptığınız kötülüklerin, küfürlerin cezası olarak veriliyor.

Mektubunda: Yedincisinde: (*Sahatî aleyküm finnâri ebedâ*) “Gazabım, kızgınlığım da-ima, üzerinizdedir; ondan kurtulamazsınız!”

Bizim itikadımıza göre, günah sahipleri cehennemde ebedî kalmayacak; imanları dolayısıyla... Ebedî olarak kalacak olan ancak imansızlardır.

Sekizincisinde: (*Aleykümü’l-la’netü kemâ-te’ammedtüm mine’z-zühûbi’l-kebâiri ve lem-tetûbû ve lem-tendemû*) “Şimdi büyük günahlardan tövbe etmeden bunları yaptıklarınızdan dolayı, lanet üzerinizdedir.” buyurulmuş.

Dokuzuncusunda: (*Kuranâkümü’ş-şeyâtînü fi’n- nâri ebeden*) “Orada arkadaşınız da şeytanlardır.” Ötekilerin, cennettekilerin dostları peygamberler idi, onların yanında idiler; bunlar da şeytanların yanında... Allah muhafaza!

Onuncusu: (*İtteba’tümü’ş-şeytânı ve erad-tümü’d-dünyâ ve terektümü’l-âhiret*) “Şeytana uydunuz, dünyayı istediniz, ahireti de

terk ettiniz. (*Fe-hâzâ cezâüküm*) Şimdi bu da sizin cezanız, çekin bakalım!..”

Allah muhafaza etsin... Allah hepimizi affetsin. Demin yukarıda: (*Velem tetûbû velem tendemû*) Günah işleyenler tövbe etmediler, pişman da olmadılar. Onun için onlara bu ceza verildi.” dedi.

Onun için her gün sabah ve akşam insan tövbe etmeli; yatarken tövbe edip yatmalı, sabahleyin yine tövbe ile işe başlamalı... İnsan hatadan uzak olmuyor. Yapılan bu hatalara da hemen pişmanlık duymalı ki bir daha olmasın.

وَعَنْ بَعْضِ الْحُكَمَاءِ: طَلَبْتُ عَشْرَةَ فِي عَشْرَةِ
مَوَاطِنَ فَوَجَدْتُهَا فِي عَشْرَةِ أُخْرَى: طَلَبْتُ الرِّفْعَةَ
فِي التَّكَبُّرِ فَوَجَدْتُهَا فِي التَّوَاضُّعِ, وَطَلَبْتُ الْعِبَادَةَ
فِي الصَّلَاةِ فَوَجَدْتُهَا فِي الْوَرَعِ وَطَلَبْتُ الرَّاحَةَ
فِي الْحِرْصِ فَوَجَدْتُهَا فِي الزُّهْدِ وَطَلَبْتُ نُورَ الْقَلْبِ
فِي صَلَاةِ النَّهَارِ جَهْرًا فَوَجَدْتُهُ فِي صَلَاةِ اللَّيْلِ سِرًّا
وَطَلَبْتُ نُورَ الْقِيَامَةِ فِي الْجُودِ وَالسَّخَاوَةِ فَوَجَدْتُهُ

فِي الْعَطَشِ فِي الصَّوْمِ، وَطَلَبْتُ الْجَوَازَ عَلَى الصِّرَاطِ
فِي الْأُضْحِيَّةِ فَوَجَدْتُهَا فِي الصَّدَقَةِ وَطَلَبْتُ النَّجَاةَ
مِنَ النَّارِ فِي تَرْكِ الْمُبَاحَاتِ فَوَجَدْتُهَا فِي تَرْكِ
الشَّهَوَاتِ وَطَلَبْتُ حُبَّ اللَّهِ تَعَالَى فِي تَرْكِ الدُّنْيَا
فَوَجَدْتُهَا فِي ذِكْرِ اللَّهِ تَعَالَى وَطَلَبْتُ الْعَافِيَةَ
فِي الْمَجَامِعِ فَوَجَدْتُهَا فِي الْعُزْلَةِ وَطَلَبْتُ نُورَ
الْقَلْبِ فِي الْمَوَاعِظِ وَقِرَاءَةِ الْقُرْآنِ فَوَجَدْتُهَا
فِي التَّفَكُّرِ وَالْبُكَاءِ

Âlimlerden bazıları buyurmuşlar ki:

(*Talebtü aşereten fi-aşereti mevâtine fe-vecednâ fi-aşeretin uhrâ*) Ben on şeyi on yerde bulurum zannettim fakat bulamadım. Başka bir onun içerisindeymiş meğer onlar:

(*Talebtü'r-rif'ate fi't-tekebbüri fe-veced-tühâ fi't-tevâdu'*) “Ben büyüklüğü gururda zannettim, mağrur olmakta, kibirde zannettim. Onun için, kibirleniyor gururlanıyordum. Hâlbuki yükseklik ancak tevazuda imiş.”

(*Ve talebtü'l-ibâdete fi's-salâhi fe-*

vecedtühâ fi'l-vera') “Ben ibadeti namaz kılmakta zannediordum, öyle arıyordum. Hâlbuki, Allah’ın haramlarından, hatta şüpheli şeylerden kaçmakta imiş.”

Namaz da ibadettir; ama o ibadette takva olması şart... Şüpheli şeylerden; günaha yakın en ufacık bir şüphe var mı bu işte, ondan kaçmak lazım... Ondan kaçamadıkça, namaz da tabii fayda vermiyor. “Ben zannediordum ki namaz kılırsam ilahi rızayı bulacağım; hâlbuki o ancak takvanın içindeymiş, Allah’tan korkmaktaymış.” İnsanda bu takva olmazsa onun insanlığı hiçbir şeye yaramaz yani...

(Ve talebtü’r-râhate fi’l-hırs) Rahatı da hırsta zannediordum ben; *(fevecedtühâ fi’z-zühdi)* onu *zahidlikte* buldum, dünyaya meyletmemenin içerisinde buldum.”

Hırs, dünyaya meyletmeye sebep oluyor. Kazanırim, çok param olur, rahat ederim zannediordum; hâlbuki hiç de öyle değilmiş. Rahatlık *zühdde*, *sufilikte* imiş.

(Ve talebtü nûre’l-kalbi fi-salâti’n-nehâri cehren) “Ben zannediordum ki kalbin nuru gündüz namazlarında, görünür namazlardadır.

(*fevecedtühâ fi-salâti'l-leyli sırren*) Hâlbuki, onu gece namazlarında, gizli kılınan namazlarda buldum.”

(*Ve talebtü nûre'l-kıyâmeti fi'l-cûdi ve's-sehâveti fevecedtühâ fî'l-ataşı fi's-savm*) “Kıyametin nurunu ben cömertlikte zannediyordum. Hâlbuki, öyle değilmiş. O sıcak havalar-daki orucun yanıklığında imiş.” Oruçta yüreğin de yanar, karnın da acıkır. Bunu yapabilirsen o zaman kıyametteki nuru bulursun.

(*Ve talebtül'-cevâzı ale's-sırâti fi-udhiyyeti fevecedtühâ fi's-sadakati*) “O kurbanlık koyunlarınız sizin bineklerinizdir. Koyunlarınızı keserken güzel, boynuzlu, kocaman koyunları kesin ki sizi köprüden o geçirecek derler.” de, o da burada ona karşı demiş ki: “Ben de öyle bizi sırattan o koyunlarımız geçirecek zannediyordum da hâlbuki sadakalarda imiş o geçirilme...”

(*Ve talebtü'n-necâte mine'n-nâri fi'l-mubâhati fevecedtühâ fi-terki's-şehvât*) “Ben zannediyordum cehennemden kurtuluş, mübah olan, günah olmayan şeylerdedir. Hâlbuki, şehvetleri terkte imiş, arzuları terkte imiş kurtuluş...”

(*Ve talebtü hubballâhi teâlâ fi'd-dünyâ*) Ben Allah'ı sevmeyi dünyada istedim de; (*fe-vecedtühâ fi zikrillâhi teâlâ*) onu Allahu Teala'nın zikrinde buldum.

Hangi faziletli işi yaparsan yap, Allah'ı zikretmedeki fazilet hiç birisinde yoktur. Onun için "Allah'ı sevmeyi dünyada istedim de onun muhabbetini Allah'ı zikretmekte buldum." diyor. Çünkü;

مَنْ أَحَبَّ شَيْئًا أَكْثَرَ ذِكْرُهُ

(*Men ehabba şey'en eksera zikrahû*) diyorlar. Sevdiğini insan çok anar. Neyi seviyorsa, ikide bir onu söyler, onu anar. Leyla ile Mecnun hikâyesi gibi... Bu yüzden, Allah'ı sevenler de Allahu Teala'nın zikrini çok ederler. Demek ki sevgi, Allah'ın zikrinin içerisinde imiş. Onun için Allah cümlemizi zikrine devam eden kullarından eylesin...

Lâ ilahe illallah'ın manaları çeşitlidir. Bir "*Lâ ilâhe illalâh*" diyebilmek, kâinata bedeldir; dünyaya da bedeldir, ahirete de bedeldir. O *Lâ ilâhe illalâh*'ın içinde, *Lâ ma'bûde illalâh* var... Allah'tan başka mabut yok demek... Allah'tan başka maksat da yok... Bütün

maksat Allah'adır.

Lâ mahbûbe illallâh, Allah'tan başka sevi-
lecek bir şey de yok... En sevdiğimiz şeyleri
yaradan o... En güzel sevdiğimiz var mesela;
eşsiz, emsalsiz bir güzel... Bayıldık, çok güzel
ama onu severken insan düşünür ki bunu kim
yarattı? Asıl sevilmeye layık bunu yapandır. Bu
mahlûktur işte; bugün sevilir, yarın gözünü yu-
mar, bu da gider seninle beraber... Fakat asıl
sevilmeye layık olan bu güzelleri yaradandır.

Bu dünyanın hangisi güzel değil? Ayına bak,
güneşine bak, yerine bak, göğüne bak.... Çi-
çeklerine bak, nesine bakarsan bak; onun kud-
retinin altında hepsi!.. Bu sebeple, sevilmeye
layık ancak odur. Onu da seven, onu çok an-
masıyla anlaşılır. Kur'an'ını okur, namazını kı-
lar, "Allah... Allah..." der, "*Lâ ilâhe illallâh*"
der, "*Hû Mevlâm Hû...*" der. Allah bizi de on-
ların arasına kabul etsin de daima kendisini di-
linden bırakmayan kullarından etsin...

(*Ve talebtü'l-âfiyete fi'l-camii*) "Ben afi-
yeti camilerde, topluluk âlemlerinde aradım;
(*fevecedtühâ fi'l-uzleti*) onu da ancak uz-
lette, yalnızlıkta, tenhalıkta buldum."

Bu tenhalık hakikaten hepimiz için çok lazımlı!.. Onun için Ramazan’lardaki itikâflar sünnettir. Yalnız Ramazan’a mahsus değil de insan her zaman için, hiç olmazsa senede on beş gün, en aşağı on gün bunu yapmalı... İstirahatlara çekiliyor insan, gezmelere gidiyor şuraya, buraya... Oraya gideceğine, sen on beş gün bir yere kapan da seni de kimse bilmesin; orada Allah’la bir baş başa kal bakalım... Nasıl olsa, mezarda yalnız başımıza kalacağız. Orada kalmadan evvel kendi kendimize bir kalalım bakalım, nasıl oluyor?

Onun için, “Ben afixeti kalabalıkta değil de ancak uzlette buldum.” diyor. Afixet diye hemen sıhhate demezler de insanın dinindeki afixet de bunun içrisine dâhildir.

(*Ve talebtü nûre’l-kalbi fi’l-mevâizi ve kırâeti’l-Kur’ân*) “Ben kalbimin nurunu vaaz dinlemekte, Kur’an okumakta arıyordum. Vazileri dinleyeyim, kalbim nurlansın; Kur’an okuyayım, kalbim nurlansın diyordum. (*fevecedtühâ fi’t-tefekkûri ve’l-bükâi*) Hâlbuki, asıl kalbin nuru tefekkür ve ağlamada imiş.”

Ağlayabiliyor musun?.. Hiç ağlayabildiğimiz yok!.. Ağlayanlar çoktur ama yazık bize.

وَقَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا فِي قَوْلِهِ تَعَالَى:
وَإِذَا ابْتَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ رَبُّهُ بِكَلِمَاتٍ فَأَتَمَّهُنَّ. قَالَ:
عَشْرُ خِصَالٍ مِنَ السَّنَةِ خَمْسٌ فِي الرَّأْسِ وَخَمْسٌ فِي
الْبَدَنِ فَأَمَّا فِي الرَّأْسِ: السَّوَالُكُ، وَالْمَضْمَضَةُ
وَالِاسْتِنْشَاقُ وَقَصُّ الشَّارِبِ، وَحَلْقُ. وَأَمَّا فِي
الْبَدَنِ: نَتْفُ الْأَبْطِ، وَتَقْلِيمُ الْأَظْفَارِ وَحَلْقُ الْعَانَةِ
وَالْخِتَانِ وَالِاسْتِنْجَا

İbn Abbas'tan:

Estaizü billâh: (Ve izibtelâ ibrâhîme rab-bühû bi-kelimâtin fe-etemmehünne)
Kur'an'daki Hz. İbrahim'in mübtela olduğu on kelime hakkında demiş ki: *(Kaâe aşeretü hısâlin)* O kelimeler on huydur. Hz. İbrahim'den bize kalan sünnetlerdir. *(Hamsün fir-re'si ve hamsün fi'l-beden)* O sünnetlerin beşi başta, beşi de bedendedir.

(Fe emmâ fi'r-re's) Başta olanlar:

(Es-sivâk) “Misvak kullanmak.

(Ve'l-madmadatü) Ağzı yıkamak.

(*Ve'l-istinşâk*) Burnu yıkamak.

(*Ve kassü's-şârib*) Bıyıkları kırpma.

(*Ve'l-halk*) Baş tıraş etmek.”

(*Ve emmâ fi'l-beden*) Bedende olan beş:

(*Netfü'l-ibt*) “Koltuk altlarını yolmak.”

Şimdi ekseriyetle bunları kazıyoruz. Hâlbuki koltuk altlarını yolmak diyor.

(*Ve taklîmü'l-azfâr*) “Tırnakları kesmek.

(*Ve halku'l-âneh*) Edep yerlerini tıraşlamak.

4. (*Ve'l-hitân*) Sünnet olmak.” Sünnet de Hz. İbrahim'den kalmadır.

(*Ve'l-istincâ*) “Tuvaletten sonra temizlenmek.”

وَقَالَ إِبْرَاهِيمُ بْنُ آدَهَمٍ رَحِمَهُ اللَّهُ حِينَ سَأَلُوهُ
عَنْ قَوْلِهِ تَعَالَى: أَدْعُونِي اسْتَجِبْ لَكَ وَأَنَا نَدْعُو
فَلَمْ يَسْتَجِبْ لَنَا. فَقَالَ مَاتَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ عَشْرَةِ
أَشْيَاءَ: أَوَّلُهَا أَنَّكُمْ عَرَفْتُمْ اللَّهَ وَلَمْ تُؤَدُّوا حَقَّهُ
وَقَرَأْتُمْ كِتَابَ اللَّهِ وَلَمْ تَعْمَلُوا بِهِ، وَادَّعَيْتُمْ عَدَاوَةَ

إِبْلِيسَ وَوَالْيَتُمُوهُ، وَإِدَّعَيْتُمْ حُبَّ الرَّسُولِ وَتَرَكْتُمْ
أَثَرَهُ وَسُنَّتَهُ، وَإِدَّعَيْتُمْ حُبَّ الْجَنَّةِ وَلَمْ تَعْمَلُوا لَهَا
وَإِدَّعَيْتُمْ خَوْفَ النَّارِ وَلَمْ تَنْتَهُوا عَنِ الذُّنُوبِ
وَإِدَّعَيْتُمْ أَنَّ الْمَوْتَ حَقٌّ وَلَمْ تَسْتَعِدُّوا لَهُ
وَاشْتَغَلْتُمْ بِعُيُوبِ غَيْرِكُمْ وَتَرَكْتُمْ عُيُوبَ أَنْفُسِكُمْ
وَتَأْكُلُونَ رِزْقَ اللَّهِ وَلَا تَشْكُرُونَهُ وَتَدْفِنُونَ مَوْتَكُمْ
وَلَا تَعْتَبِرُونَ

İbrahim İbn Edhem Hazretlerine sormuşlar:

(*An kavlihî teâlâ, üd'ûnî istecib leküm*) Ya İbrahim! Cenab-ı Hak diyor ki: “Bana dua edin, ben de sizin duanıza icabet edeyim!” (*Ve innâ ned'û fe-lem-yüsteceb lenâ*) Biz yalvarıp duruyoruz, bizim dualarımız kabul olmuyor. Söyle bakalım, neden?

İbrahim İbn Edhem demiş ki:

—(*Mâtet kulûbüküm min aşereti eşyâ'*) Sizin kalpleriniz on şeyden ölmüştür; onun için duanıza karşılık verilmiyor:

(Enneküm araftümü'llâh) “Allah’ı biliyorsunuz, yerin göğün sahibi Allah’tır, diyorsunuz. Gavurlar da diyor. *(ve lem tüeddû hakkahû)* Ama onun hakkını, emirlerini yerine getirmiyorsunuz.

Allah’ın kitabını, emirlerini okuyorsunuz, *(ve lem ta’melû bihî)* onlarla amel etmiyorsunuz.

(Ve’d-deaytüm adâvete iblisi ve vâley-tümûh) Şeytan bizim düşmanımızdır diye iddia ediyorsunuz; fakat ona uyuyorsunuz, onun arkasından gidiyorsunuz. Onu rehber ediniyorsunuz.

(Ve’d-deaytüm hubbü’r-rasûl) Cenab-ı Peygamberi seviyoruz diye iddia ediyorsunuz; *(ve terektüm eserehû ve sünnetehû)* onun yolunu ve onun sünnetini terk ediyorsunuz. Sünnetini işlemiyorsunuz.

Bak bir misvak, dedi sünnet olarak... Misvakla kılınan iki namazın, misvaksız kılınan yetmiş namaza denk olduğunu kaç defa işitmişizdir kim bilir! Bir misvağı kullanmayı bile beceremeyiz.

(Ve’d-deaytüm hubbü’l cenneti- ve lem

ta'melû lehâ) Cenneti seviyoruz dersiniz; fakat cennetlik iş yapmazsınız.

(Ve'd-deaytüm havfe'n-nâr) Cehennemden korkuyoruz iddiasındasınız; *(ve lem tentehû ani'z-zünûb)* günahlardan kaçmıyorsunuz.

(Ve'd-deaytüm enne'l-mevte hakkun) Ölüm hak diyorsunuz, her gün götürüp gömüyorsunuz *(ve lem-testaiddû lehû)* ama hiç hazırlanmıyorsunuz.

(Ve'ş-tegaltüm bi-uyûbi gayriküm). Başkalarının ayıplarını sürekli araştırıyorsunuz; *(ve terektüm uyûbe enfüsiküm)* kendi nefislerinizin ayıplarıyla hiç alakadar olmuyorsunuz.

(Ve te'külûne rizkallâhı ve lâ-teşkürûnehû) Allahu Teala'nın rızıklarını, nimetlerini yiyorsunuz da; ona karşı şükretmiyorsunuz.

(Ve tedfinûne mevtâküm, ve lâ-ta'tebirûri) Ölüleri götürüp gömüyorsunuz ondan da hiçbir ibret aldığınız yok...”

Yani, bu ders yetecek adama!.. Allah affet-sin kusurlarımızı...

وَقَالَ النَّبِيُّ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: مَا مِنْ عَبْدٍ وَأُمَّةٍ دَعَا
 بِهَذَا الدُّعَاءِ فِي لَيْلَةِ عَرَفَةَ الْفِ مَرَّةً وَهِيَ عَشْرُ
 كَلِمَاتٍ لَمْ يَسْأَلِ اللَّهَ شَيْئًا إِلَّا أَعْطَاهُ مَا لَمْ يَدْعُ
 بِقَطِيعَةِ رَحِمٍ أَوْ مَأْتَمٍ: سُبْحَانَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ
 عَرْشُهُ، سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْأَرْضِ مُلْكُهُ وَقُدْرَتُهُ
 سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْبَرِّ سَبِيلُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي
 الْهَوَى رُوحُهُ سُبْحَانَ الَّذِي فِي النَّارِ سُلْطَانُهُ
 سُبْحَانَ الَّذِي فِي الْأَرْحَامِ عِلْمُهُ، سُبْحَانَ الَّذِي
 فِي الْقُبُورِ قَضَاؤُهُ سُبْحَانَ الَّذِي رَفَعَ السَّمَاءَ
 بِلَا عَمَدٍ سُبْحَانَ الَّذِي وَضَعَ الْأَرْضَ
 سُبْحَانَ الَّذِي لَا مَلْجَأَ وَلَا مَنْجَأَ مِنْهُ إِلَّا إِلَيْهِ

Peygamber Efendimiz buyuruyor ki:

(Mâ min abdin ve emetin deâ bi-hâzed duâi fi-leyleti'l- arafeti elfe merreh) Her kim arefe gecesi —Arefe ama Kurban Bayramı arefesi... Yarın ki arefe de dâhildir inşallah!— şu on kelimeyi bin kere okursa *(lem yes'elillâhi şey'en illâ a'tâhu)* ondan sonra ne isterse Allahu

Teala ona istediğini verir, (*mâ lem yed'u bi-katîati rahimin ev me'semin*) Ancak akraba ziyaretini keserse olmuyor. Hataları terk etmek ve akraba ziyareti yapmak suretiyle olur.

(*Sübhânellezî fi's-semâi arşuhû*)

(*Sübhânellezî fi'l-ardı mülkühû ve kudretuhû*)

(*Sübhânellezî fi'l-berri sebîlühû*)

(*Sübhânellezî fi'l-hevâ rûhahû*)

(*Sübhânellezî fi'n-nâri sultânühû*)

(*Sübhânellezî fi'l-erhâmi ilmuhû*)

(*Sübhânellezî fi'l-kubûri kadâuhû*)

(*Sübhânellezî refe'a's-semâe bi-lâ-amed*)

(*Sübhânellezî vedaa'l-ard*)

(*Sübhânellezî lâ melcee ve lâ mencee minhü illâ ileyh*)

Bunları bizim sübhanelerin içerisine karıştıralım inşallah... Bu on tesbihi, arefe günü kim bin defa yaparsa onun duaları kabul oluyor-muş. Ne isterse Cenab-ı Hak verecek ona...

(*Sübhânellezî fi's-semâi arşuhû*) Arş-ı semada olan Cenab-ı Hakk'ı tesbih ederiz, noksan sıfatlardan tenzih ederiz.

(Müezzin amca sordu:)

—Biner defa mı söyleyeceğiz?..

—(*Elfe merretin*) Bin defa!..

Kolay da değil... Ama toplu olarak söyleriz. Yüz kişi onar defa söyleriz, yine olur. Bizim hatm-i hâcegân¹da okuduğumuz Kulhuvallahlar gibi...

(*Sübhânellezî fi'l-ardı mülkühû ve kudretühû*) Mülkü ve kudreti yeryüzünde güzel görölüyor. Bakıyorsun yerin altından neler çıkıyor! Madenler çıkıyor bugün... İşte o gazlarımız, benzinlerimiz, bilmem nelerimiz; altınlar, yakutlar hep yerin altından çıkıyor. Güzel şeyler... Allah'ın mülkü ve kudreti var orada... Bir altın, yerde otuz altı bin senede altın oluyormuş. Altın olması öyle hemen kolaycacık olmuyor yani...

¹ Hatm-i hâcegân: Nakşibendiyye tarikatının özellikle Hâli-diyye kolunda uygulanan bir zikir şekli.

Bu dünyanın ömrünü bulmak da zor... Kaç milyon sene diyorlar, kim bilir ne kadar, ne zamandır... İnsanın yeryüzündeki müddeti yedi bin sene olmuş oluyor yahut altı bin beş yüz sene... Yahudilerin tarihlerine göre; Hz. Âdem'den beri yedi bin sene falan diyorlar onlar... Hâlbuki, dünyanın ne yedi bin senesi, ne yetmiş bin senesi, ne yedi yüz bin senesi var... Evveli bilinmeyen bir âlem...

(Sübhânellezî fi'l-berri sebîluhû) Allah'a giden yol da yerden gidiyor. Yerde, toprağın üzerinde... Bu toprağın üzerine gelinecek ki Allah'a gidilebilsin!.. Dünyanın yaratılışının, Hz. Âdem'in cennetten buraya gelişinin sebebi, kulların buradan Allah'a gidebilmelerini içindir.

(Sübhânellezî fi'l-hevâ rûhahû)

(Sübhânellezî fi'n-nâri sultânühû)

(Sübhânellezî fi'l-erhâmi ilmuhû)

(Sübhânellezî fi'l-kubûri kadâuhû)

(Sübhânellezî refa'a's-semâe bi-lâ-amed)

(Sübhânellezî vedaa'l-ard)

Bugün aklıma geldi de şimdi mesela,

Amerikalılar aya gidiyorlar. Yerin cazibesi var diyorlar, güneşin, cazibesi var diyorlar... İşte ay nereden koptuysa kopmuş; güneşin cazibesi ile yerin cazibesi arasında saklanmış kalmış. Ağırlığını kim bilir kim ölçebilir, ne kadar bir ağırlığı var... Bazıları da diyorlar ki ay bizim Akdeniz dediğimiz denizden kopmuş gitmiş de o çukurluk ayın çukurluğu imiş, boşluğu imiş. Tabii Allah en doğrusunu bilir...

Bu ağırlığı ile bunun gibi kaç tane yıldız var... Hesabı da yok yani, kaç tanesi bilinmiyor... Onu ona bağlamış, onu ona bağlamış. Bir zincirlemedir gidiyor. Şimdi biz güneşi görüyoruz. Güneş hiç kalıyormuş, daha bir büyük güneşler varmış; kaç yüz senede ancak ziyası buraya gelebiliyormuş. Belki bizim güneş de o güneşlerden mi istifade ediyor, nasıl oluyorsa... Âlemler bitmez tükenmez yani... Bunların hepsi de boşlukta duruyor. Biz şu kandili tutamayız boşlukta...

Yalnız papazın birisi yapmış vaktiyle... Bir odanın dört tarafına dört tane mıknatıs koymuş, aynı kuvvette... Ortaya da bir top koymuş. Dört tarafın mıknatısı onu mükemmel durduruyor boşlukta... Papaz, kendi kerameti

olarak halka yutturmaya çalışıyormuş, “Bak, ben böyle de yaparım!” gibilerden... Sonra açıkgözün birisi bozmuş onu; pat diye yere düşmüş.

Ama Allahu Teala’nın kudreti... Bunlar böyle birbirine bağlı olmasa, altüst olur dünya... Bak, yeryüzü kocaman; iki otomobili doğru dürüst yolda yürütemiyoruz. O ona çarpıyor, o ona çarpıyor... Semadaki yıldızların adedini Allah’tan başka kimse bilmez. O kadar, milyonlarca yıldız... Fakat hiç birisi birisine çarpmadan güzelce dönüyorlar. Çarpsalar berbat işimiz... Bazen söylerler: “İşte falan yıldızın gelişiyle, falan yıldızın gelişi denk geliyor; galiba çarpışacaklar?..” Hâlbuki, onların yolları ayrı...

وَعَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ
اللَّهِ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ ذَاتَ يَوْمٍ لِإِبْلِيسَ عَلَيْهِ اللَّعْنَةُ:
كَمْ أَحِبَّاؤُكَ مِنْ أُمَّتِي؟ قَالَ: عَشْرُ نَفَرٍ: أَوَّلُهَا إِمَامُ
الْجَائِرِ وَالْمُتَكَبِّرُ وَالْغَنِيُّ الَّذِي لَا يُبَالِي مِنْ أَيْنَ
يَكْتَسِبُ الْمَالَ وَفِي مَاذَا يُنْفِقُ، وَالْعَالِمُ الَّذِي صَدَقَ

الْأَمِيرِ عَلَى جَوْرِهِ، وَالتَّاجِرُ الْخَائِنُ، وَالْمُحْتَكِرُ
وَالْبَخِيلَ الَّذِي لَا يُبَالِي مِنْ وَالزَّانِي، وَأَكِلُ الرَّبْوَا
أَيْنَ يُجْمَعُ الْمَالُ، وَشَارِبُ الْخَمْرِ مُذْمَنٌ عَلَيْهَا

İbn Abbas'tan bir tane daha okuyalım:

(*Kâle rasûlüllah zâte yevmin li-iblîsi aleyhi'l-la'neti*) Günlerden bir gün Peygamber Efendimiz, İblis'e demiş:

—(*Kem ehibbâuke min ümmeti*) Benim ümmetimden dostların ne kadardır?

İblis:

—(*Aşeru nefer*) Senin ümmetinden on kişi benim dostumdur:

(*Evvelühüm el'imâmü'l-câir*) Zalim hükümdarlar, zalim idareciler.

(*Ve'l-mütekebbir*) Kibirlenenler.

(*Vel ganiyyü'l-lezî lâ-yübâli min eyne yektesibü'l-mâl ve fi mâ zâ yünfiku*) Kazanırken nereden kazandığına dikkat etmeyen zenginler... Helal haram fark etmeden kazanıyor ve nereye verdiğini de fark etmiyor.

(*Ve'l-âlimüllezî saddeka'l-emira alâ*

cevrihi) Yöneticilerin koltukları altına sokulan âlimler ki “Çok güzel söylediniz efendim... Çok güzel yaptınız, çok iyi yaptınız...” diye emirleri tasdik ederler.

(Ve't-tâcirü'l-hâin) Hain tüccarlar.

(Ve'l-muhtekir) Malları saklayan vurguncular.

(Ve'z-zânî) Zina edenler.

(Ve âkilü'r-ribâ) Faiz yiyenler.

(Ve'l-bahîlü'l-lezî lâ-yübâî min eyne yecmeu'l-mâl) Malı nereden topladığına dikkat etmeyen cimriler.

(Ve'ş- şâribü'l-hamri müdminün aleyhâ) Şaraba devam edenler.

Dostlarıymış bunlar şeytanın...

ثُمَّ قَالَ النَّبِيُّ صَلَّى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: فَكَمْ أَعْدَاؤُكَ
مِنْ أُمَّتِي؟ قَالَ عِشْرُونَ نَفَرًا: أَوَّلُهُمْ أَنْتَ يَا مُحَمَّدُ
صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فَإِنِّي أَبْغُضُكَ الْعَالِمَ
الْعَامِلُ بِالْعِلْمِ وَحَامِلُ الْقُرْآنِ إِذَا عَمِلَ بِمَا فِيهِ

وَالْمُؤَذِّنُ لِلَّهِ فِي خَمْسِ صَلَوَاتٍ وَ مُحِبُّ الْفُقَرَاءِ
وَالْمَسَاكِينِ وَ الْيَتَامَى وَ ذُو قَلْبٍ رَحِيمٍ
وَالْمُتَوَاضِعُ لِلْحَقِّ وَ شَابُّ نَشَأٍ فِي طَاعَةِ اللَّهِ تَعَالَى
وَ أَكِلُ الْحَلَالِ وَ الشَّابَّانِ الْمُتَحَابِّانِ فِي اللَّهِ
وَ الْحَرِيصُ عَلَى الصَّلَاةِ فِي الْجَمَاعَةِ وَ الَّذِي يُصَلِّي
بِاللَّيْلِ وَ النَّاسُ نِيَامُ وَ الَّذِي يُمَسِّكُ نَفْسَهُ
عَنِ الْحَرَامِ وَ الَّذِي يَنْصَحُ وَ فِي رِوَايَةٍ يَدْعُو
لِلْإِخْوَانِ وَ لَيْسَ فِي قَلْبِهِ شَيْءٌ وَ الَّذِي يَكُونُ أَبَدًا
عَلَى وُضُوئٍ وَ سَخَى وَ حُسْنِ الْخُلُقِ وَ الْمُصَدِّقُ رَبَّهُ
بِمَا ضَمِنَ اللَّهُ لَهُ وَ الْمُحْسِنُ إِلَى مَسْتُورَاتِ
الْأَرَامِلِ وَ الْمُسْتَعِدِّ لِلْمَوْتِ

Sonra Efendimiz sormuş ki:

Düşmanların ne kadar?..

(İşrûn) Yirmi tane düşmanım var:

(Evvelühüm ente yâ Muhammed) Birincisi
sensin ya Muhammed!. (Fe innî übgıduke) En
çok buğzettiğim sensin...

(*Ve'l-âlimü'l-âmilü bi'l-ilmî*) “İlmiyle amel eden âlimdir” demiş. Onun için, onları tuzağa düşürmeye çok çalışır.

(*Ve hâmilî'l-Kur'ân*) Üçüncüsü hafızlardır. (*İzâ amile bi-mâ-fihî*) Kur'an ile amel ediyorsa o hafız da benim düşmanımdır.

(*Ve'l-müezzinü li'llâhi fî-hamsi salevâtin*) Beş vakit ezan okuyan müezzinlerdir benim düşmanım...

(*Ve muhibbü'l-fukarâi ve'l-mesâkîn ve'l-yetâmâ*) Fukara ve miskinleri ve yetimleri sevenler de benim düşmanımdır.

Nasip olursa yarın fukara kitabını okuyalım da fukara deyince bu bizim fukaralar değil... Kendilerini Allah'a vermiş, dünyaya iltifat etmeyen mutasavvıf tabakası... Yalnız işleri Allah ile, ilahi sevgi onların kalplerinde çok kuvvetli... Dünyanın bu kadar nimetlerine iltifat etmiyor, yalnız Allah'a ayırmışlar vakitlerini... Tabiatıyla onlar kıymetli insanlar...

(*Ve zû-kalbin rahîmin*) Kalbi merhametlileri de sevmem; düşmanımdır onlar...

(*Ve'l-mütevâdıu li'l-hak*) Hak için tevazu edenleri de sevmem!

(*Ve’ş-şâbbün neşee fî-tâatillâhi teâlâ*)

Genç ama Allahu Teala’nın ibadetine daim; onları da sevmem, düşmanımdır onlar da...

(*Ve âkilü’l-halâl*) Yerken helalinden yiyenleri de sevmem!

Demin okudum da çok tuhafıma gitti. İmam-ı Gazalî demiş ki:

“Bu devirde —bundan 650 sene evvel— ben-den başka helal yiyen yok!..”

“Nasıl olur?..” demişler.

“On gündür açım, ölüm derecesine geldim; şimdi yemek bana helaldir.” demiş. “Ölecek bir insana, sıkıntıya düşülünce cevaz veriliyor ya ölümden kurtulmak için... Bu yüzden o dereceye geldim de, şimdi yediğim artık helaldir.” demiş.

Helalliği de bu şekilde olmuş yani... Allah muhafaza etsin, hakikaten çok zor şey... Dünyaya daldı mıydı insan; tabii fısk da başlıyor, hak hukuka da riayet edilmiyor.

Bir gün İstanbul’a gelmiştim. Bir şey alacak oldum Mahmutpaşa’dan... —Ama hatırımda yok ne alacağım...— “Kaç para?” dedim; çok

bir fiyat söyledi bana... Mesela yüz lira dedi farz edelim. Ben de elli lira verdim o adama; yarısını verdim yani... Böyle olduklarını biliyordum da... Herif benimle alay etti. Ben bıraktım, giderken “Gel gel!” dedi, verdi onu bana... Benim yarı fiyat verdiğim malı, zarar ederim falan diye yemin ediyordu evvela; sonra verdi. Hâlbuki yine kim bilir yarı yarıya kazanmıştır ondan... Adam kandırmak için benzersiz oluyor bu esnaf... Kıymetini de bilmezsen malın, fena... E şimdi helal olur mu ona o?..

(Ve’ş-şâbbân, el-mütehâbbâni fi’l-lâh) “İki genç, Allah için seviyorlar birbirlerini...

(Ve’l-harîsü ale’s-salâh fî-cemâah) Cemaate devamda ısrarcı olan namazcı... O da benim düşmanım, onu da caydırmak için çalışırım.

(Ve’l-lezî yusallî bi’l-leyli ve’n-nâsü niyâmün) İnsanlar uyurken gece kalkıp da namaz kılanları sevmem!

(Ve’l-lezî yümsikü nefsehû ani’l-haram) Kendisini haramdan alıkoyanları sevmem!

(Ve’l-lezî yensahu ve fi-rivâyeti yed’û li’l-

ihvâni ve leyse fi kalbihî şey'ün) Kardeşlerine nasihat eden, onları kardeşliğe davet eden ve onlara güzel şeyler söyleyen, onları ıslah etmeye çalışan kimseler... Nasihatte de bir dünyevi maksatları yok, Allah için söylüyorlar.

(Ve'l-lezî yekûnü ebeden alâ vudûin) Daima abdestli duruyor. Bozuldu muydu hemen gidiyor, bir abdest alıyor.”

Su olmasa bile susuz yerlerde teyemmümle de mümkün... Efendimiz, abdestsiz gezmemiş. Suyun olmadığı zamanlarda teyemmüm de etmişler. Bize de düşen abdestli olmak, su bulamazsa teyemmüm etmek...

(Ve sahiyyün) “Cömertleri sevmem!

(Ve hasenü'l-hulk) Bir de güzel ahlak sahibi insanları sevmem!

(Ve'l-musaddiku rabbehû bi-mâ-daminallâhu lehû) Allah'ı tasdik edenleri sevmem, Allah'ın rızıklara kefil olduğuna inananlara kızarım!

(Ve'l-muhsinü ilâ mestûrâti'l-erâmil) İffetli hanımlara, dullara ihsan edenleri sevmem!”

İffetli hanımlara bakılmazsa o da zarurette kalır; gider şurada burada çalışmaya. Onun için iffetli hanımlara, onların ihtiyaçlarına yetiştirilecek şekilde yardımda bulunmak, şeytanın da işine gelmiyor.

(*Ve'l-müstaidü li'l-mevti*) “Ölüme hazırlananları sevmem!” diyor.

Yeter bu kadar değil mi?.. Yarın da var daha. Allah cümlemizi affetsin... Şeytanın yolunda değil de Allah'ın yolunda, Allah'ın razı olduğu kullardan olmayı Cenab-ı Hak cümlemize nasip etsin...

el-Fatiha!..

Mehmet Zahid KOTKU

29 Ramazan 1394 / Ekim 1974

İskenderpaşa Camii

[Bütün Mehmed Zahid KOTKU/
Münebbihat Dersleri'ne PDF olarak ulaşmak
için tıklayınız.](#)

SERVER
KÜRSÜ